

Şyglyýetiň pälwanyna

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Şyglyýetiň pälwanyna ŞYGRYYETIŇ PÄLWANYNA

«*Magtymguly diýer:*

«*Sözüm dag aşmaz»*

Magtymguly, sözüň bu gün dag aşdy,
deňiz aşdy, derýa aşdy, ýurt aşdy.
Aryf danamyzyň şygyr diwany,
Dünýäň barça kowmy üçin gardaşdy.

Dört tärımden çykyp, hüjreden uçup,
Azan sesi bilen bakyáa galmyş.
Köki zemin damaryna uzalyp,
Arşy-kürsi bekläp, bakyda ga:lmyş.

Çynma-Çyndan, Hindistandan il aşyp,
Beýik Ýüpek ýolun ädimläp geçdi.
Keşt eýleýip gezen älem-jahanna,
Müşki-anbar ysly gazalyn seçdi.

Mekge-Medinäge zyýarat kylyp,
Metjidiniň mährabyna ser goýdy.
Ol türkmene sarsmaz heýkel dikeldip,
Her ynsanyň ýüreginde ýer goýdy.

Bir döwlete gulluk edýäs «bäsimiz»,
Barha göge galýar «Türkmen binasy».
Ak ýolumyz arçap barýar Arkadag,
Agzybirlik – dillermiziň senasy.

• RUBAGYLAR

Öz ýanymdan menem şahyr ýaly men,
Bir görseňem, dünýä sygmaz däli men.
Gülünü görkezip, miwesin gizlän,

Bürenip oturan bag dek häli men.

* * *

«Göripler bar» diýip, sözlän bolýarys,
Sebäbin daşyndan gözlän bolýarys.
«Özümüzde günä bar bolaýmasyn»
diýeni, göreçden gizlän bolýarys.

* * *

Bir alym bar, açys edip tanalýar,
Biri köpräk çykyş edip tanalýar.
Ol biriniň bogan sübsesi-de ýok,
Ilden, kakyş-kukuş edip tanalýar.

* * *

Akyl tapsaň, kükregiňe saljak bol,
Danalaryň nesihatyn aljak bol.
Şahyr däldigiňi il duýup ýörkä,
Iň bolmandı, okyjy bir boljak bol.

* * *

Daýhan ýerin bilmän, ekin ekermi,
Çigidi pak çyksa, derin dökermi?
Eger, ýyldyrymdan gorkmaýan bolsa,
Kömelek güberlip ýüze çykarmy?..

* * *

Ony syladylar ýaşmagy bilen,
Ony tanadylar paşmagy bilen.
Satyjy hasabyn ýöredip otyr,
Peýdasyna haýryn goşmagy bilen.

* * *

Odunçyň egninde omça bolaýyn,
Daýhanyň pelinde zamça bolaýyn.

Namardyň golunda gylýç bolandan,
Bir merdiň elinde gamçy bolaýyn.

• DOSTUMA HAT

Gyzgyn çägä oýkap, gyzgyn gursagmy,
Duýdum Garagumuň mähir ýylsyn.
Altyn gupba meňzeş gum depeleriň,
Gory bilen perzentlermiz ýylasyn.

«Sowamasyn. Tylla Günüň astynda,
Keýik bilen çaga böküp oýnasyn.
Keman atyp döwmesin bir garagol,
Merjen tebigatyň kümüş aýnasyn»

Diýip, arzuw kyldym dynç alan çagym,
Mollagaraň mele kölünde ýüzüp.
Duýgulardan dykyz bolan kalbymy,
Gowzatmakçy bolýan şygyrlar düzüp.

Munda ähli zatda gözüň eglenýär,
Şu pursat, şeýlebir dymýar tebigat.
Içiňi dökere kişi ýok wagty,
Men saňa ýazýaryn, ýürekdeş bir hat.

... Bu ýerde şeýlebir şatlyk-şagalaň,
Menden özge hiç kim gama batanok.
Düşündim men, jennet ýaly künjekde,
Bir, eli dutarly dostum ýetenok.

• ILKINJI SÖÝGIM

Ýürekde şem ýakan ilkinji söýgim,
Sen bolupdyň, meger, öçmejek duýgym.
Soň näme üçindir artypdyr gaýgym,
Ilkinji söýgim.

Ilkinji söýgüsün tapan barmykan,
Aşyk-mağşugyna howandarmykan,
Olar bir-birege söwer ýarmykan,

Ilkinji söýgim.

Men seni ýygşyrdym, kalbyň teýinde,
Gezdim, alasarmyk hyýal küýünde,
Ahyr saňa ýetdim ölmüň öýünde,
Ilkinji söýgim.

Nusga bolup ýörkä, çalaran başlar,
Wagtyndan ır agarmasyn, bu saçlar,
Size sapak bolsun, mähriban ýaşlar,
Ilkinji söýgim!

• **MILLILIK**

Goly bilezikli, boýny bukawly,
On barmaga dakyp kökenli ýüzük.
Bakyň, buýsanç bilen čuwalgyz barýar,
Gyzlyk dünýäsiniň kölünde ýüzüp.

Başynda gupbasy gadym metjidiň,
Syrçalary ýaly öwşün atyp dur.
Aý – aslyşyp galan gulakhalkasy,
Otly ýüreklerə habar gatyp dur.

Gün gaýyp geldi-de, boldy gülýaka,
Ýykmadylar sadalygyň raýyn.
Tolkun atyp gitdi küýzedäki suw,
Görüp, mahy-taban altyn roýun.

Keteni köýnegi şowurdar ýele,
Gör, hatyrjem bolup, jüp ýylan ýatyr.
Saçbagynda kümüş düwme näz edip,
Aşyk ýigde, magşugyndan saz ýetir.

Geçip barýar wagt deýin, garaşman,
Dürli hyýal gelip-geçdi bu küye.
Gatbar-gat jaýlara sowulmady ol,
Girip gitdi, altyganat ak öye.

• **MÜŇKÜRLIK**

Läläm, göreviňde göz yzyn görýän,
Hany, aýdaý, haýsy ýigit seretdi?!
Seniň gara nerkes, nurly gözünde,
Neneň edip, ol naýynsap ýer etdi?

Kim otyr, meň oturmaly ýerimde,
Kımdır munda guran beýle hekemi?
Gyzyň gözlerinde saklanyp galan,
Siňe baksam, öz gözlerim ekeni.

• GÜNEBAKLAR

Sary kirpiklerin Kuýaşa gezäp,
Asmana seredýär günebakarlar.
Gün ýaşan çagynda, gamgyn pyşyrdap,
Bir düşnüsiz dilde läle kakarlar.

Birisine boý-bereket eçilen,
Beýlekisi ondan namut galypdyr.
Ol biri buýsançly başyn göterse,
Ýene biri baldagyndan tänipdir.

Olaň biri gapak ýaly kellesin
Saklap bilmän, ýaranjaň deý bükülen.
Birisi göterýär mähnet serini,
Aslyýetde, hemmesi deň ekilen.

Birisi dokmaňyz, birisi pakdyr,
Özünden göwnühoş – ýetik joşguny.
...Günebakarlary synlan halatym,
Gördüm, adamlaryň tanyş keşbini.

• BENTLER

Men indi öňki men däl,
Menden meni tapmarsyňyz.
Öňkim ýaly ýaraňyza,
Melhem edip ýapmarsyňyz.

* * *

Men sizi tanadym halys,
Sabyr käsäm pür bolandoň.
Men sizden kalbym öwürdim,
Ýureklerňiz kir bolandoň.

* * *

Geçmişime dürbi tutsam,
Tez maralym aglaýar.
Salgymyň içinden görnüp,
Elwan ýaglyk galgaýar.

* * *

Bilmedim, senden boldumy,
Ýa-da meň özüm günäkär.
Ýöne, bir zady-ha bilyän,
Söýgä bolmadyk penakär.

• ABSTRAKSIÝA

Ol özünü oklady,
Şygryýet ummanyna.
Soňra düşünip galdy,
Çuňluga çümmänine.
...Indi bolsa ýatyrdy,
Şol deňziň kenarynda.
«Ylham aty» oýardy
Tüm gjäniň ýarynda.

Röwşen TAGANOW. Goşgular